

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen ter beantwoording voorgelegd aan de Minister van Veiligheid en Justitie over zijn brief inzake toezending openingsbalans nationale politie (Kamerstuk 29 628, nr. 407).

De voorzitter van de commissie,
Jadnanansing

Adjunct-griffier van de commissie,
Smulders

Inhoudsopgave

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
1. Inleiding	2
2. Uitgevoerde financiële risicoanalyse	3
3. Inhoud van de openingsbalans	4
3.1 Functioneel leeftijdsontslag (FLO/FPU)	5
3.2 Huisvesting	6
4. Slotopmerkingen	7
II. Reactie van de Minister van Veiligheid en Justitie	7

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de toezending openingsbalans nationale politie. De vorming van de nationale politie is van groot belang en een grote vooruitgang ten opzichte van de oude situatie. Wel hebben deze leden enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de toezending openingsbalans nationale politie. Het scheppen van helderheid over de bezittingen en de risico's van de nieuwe organisatie is een cruciaal middel om een betrouwbare bedrijfsvoering mogelijk te maken. Daarom waarderen deze leden de grondigheid, waarmee u de totstandkoming van deze balans heeft voorbereid. Wel hebben zij nog enkele vragen over de uitwerking van enkele risico's op de balans, met name als het gaat om risico's in het vastgoed en in personeelsvoorzieningen.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de toezending openingsbalans nationale politie. Zij hebben hierover enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de toezending openingsbalans nationale politie. Zij hebben hierover enkele vragen en opmerkingen.

Met het samenvoegen van de voormalige politiekorpsen ontstaat er één budget voor de politie. Met dit geld moet de nationale politie draaiende gehouden worden. Deze leden vragen of de omvang en de samenstelling van het vermogen van de nationale politie voldoende is om de komende jaren de ambities waar te maken. Dat zijn er heel wat. De nationale politie dient verder uitgebouwd te worden, de aanvalsplannen voor vermindering van bureaucratie en verbeteren van de informatievoorziening dienen uitgevoerd te worden, het politieonderwijs moet met behoud van kwaliteit nog ondergebracht worden bij de nationale politie en het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie dient nog definitief vormgegeven te worden. Dit alles met een teruglopend budget richting 2018. Is dit haalbaar en realistisch? Wordt er ondertussen weer gesproken met de bonden over de invulling van het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie? Wanneer verwacht de Minister dat het nieuwe functiewaarderingssysteem ingevoerd wordt? Welke gevolgen heeft dit nieuwe systeem voor de begroting en het budget van de nationale politie? De aan het woord zijnde leden constateren dat de onvrede onder de politiemedewerkers begint te groeien en juist zij nodig zijn om de komende jaren al deze veranderingen doorgevoerd te krijgen. Over dat draagvlak maken deze leden zich zorgen. Zij verzoeken u uitgebreid op dit punt in te gaan.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de toezending openingsbalans nationale politie. Zij hebben hierover enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de toezending openingsbalans nationale politie. Zij maken zich zorgen over de betaalbaarheid van de nationale politie. De financiële start van de nationale politie wordt gemarkeerd door de openingsbalans. Deze leden vinden het opmerkelijk dat er pas zeven maanden na de officiële start van de nationale politie in januari 2013, duidelijkheid kan worden gegeven over de openingsbalans en dat er bepaalde punten pas in 2014 meegenomen kunnen worden.

2. Uitgevoerde financiële risicoanalyse

De leden van de VVD-fractie constateren dat uit het rapport financiële risicoanalyse nationale politie (hierna: rapport financiële risicoanalyse) blijkt dat een onderdeel van de financiële risico's op het deelgebied «Personeel» voortvloeien uit cao afspraken. Deze leden vragen hoe een strakke sturing op de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden en een streven naar heldere, eenduidige afspraken in cao's met een eenduidige berekeningsmethodiek voor de hieraan verbonden lasten wordt geborgd? Kunt u hierin inzicht verschaffen?

De aan het woord zijnde leden vragen voorts over het deelgebied «Fiscaal» waarom slechts één korps (eenheid) bezig is met de werkkostenregeling.

Deze leden constateren dat de werking en nieuwe opzet van het ICT-aanvalsprogramma volgens Deloitte een cultuurverandering vergt. Kunt u aangeven hoe hieraan uitvoering wordt gegeven?

Voornoemde leden merken op dat door samenvoeging en schaalvergroting, inkoop en contractenbeheer als aandachtspunt wordt benoemd in het rapport financiële risicoanalyse. Kunt u aangeven of hiervoor al maatregelen zijn getroffen? Zo ja, welke?

De leden van de PvdA-fractie waarderen het opgestelde rapport financiële risicoanalyse, waarin de nu al bekende risico's voor de bedrijfsvoering in kaart gebracht zijn. Deze leden willen graag weten welke aanbevelingen uit de risicoanalyse wel en welke niet uitgevoerd zijn, met een motivatie voor de gemaakte keuze.

Voornoemde leden vragen over de risico's op het gebied van vastgoed of de huidige waardering voldoende realiteitswaarde heeft. In hoeverre hebben er taxaties per object plaatsgevonden of is dit nog gepland? Is er rekening gehouden met de effecten die de specifieke bruikbaarheid voor de politietaak hebben op de marktwaarde van een pand? Voorts lezen de aan het woord zijnde leden, dat de mutaties in de huisvesting geleidelijk tot 2025 uitgevoerd worden. Deze leden vragen of deze termijn voorzien was in de begroting van de politie en of hiermee de beoogde bezuinigingen op de bedrijfsvoering nog gehaald kunnen worden. Ook vragen deze leden of bij de beslissing over mutaties de financiële gevolgen meegewogen worden, ook van een mogelijke verkoop van vastgoed?

De aan het woord zijnde leden merken verder op dat een ander duidelijk risico ligt in de hoogte van de voorziening voor functioneel leeftijdsontslag (FLO). Deze leden vragen welke risico's er zijn die ervoor kunnen zorgen dat deze voorziening de komende jaren nog verder gaat stijgen. Ook willen zij weten wat er gedaan kan worden om verdere stijgingen te voorkomen.

De leden van de PVV-fractie constateren dat het rapport financiële risicoanalyse op 12 januari 2012 is gepubliceerd. Zij merken op dat er tussen het rapport en de openingsbalans anderhalf jaar zit. Deze leden

vragen of er gedurende deze anderhalf jaar nog andere risico's in de bedrijfsvoering zijn ontstaan die niet zijn meegenomen in het rapport en derhalve niet in de openingsbalans.

Voornoemde leden lezen dat bij het opstellen van de openingsbalans zo veel mogelijk rekening is gehouden met de resultaten van het rapport financiële risicoanalyse. In het rapport is aangegeven dat de benodigde cultuuromslag voor het ICT-aanvalsprogramma financiële risico's meebrengt. Deze leden vragen een reactie op deze signalering. Tevens vragen zij naar de voortgang van het ICT-aanvalsprogramma en dan met name naar de financiële gevolgen.

De leden van de SP-fractie merken op dat er in het rapport financiële risicoanalyse een inventarisatie is gemaakt van de mogelijke financiële risico's bij het oprichten van de nationale politie. Zij constateren dat er in de openingsbalans van de nationale politie nauwelijks wordt ingegaan op de voorgestelde maatregelen uit dit rapport. Kunt u aangeven welke maatregelen wel en niet zijn overgenomen uit dit rapport om de mogelijke financiële risico's bij het oprichten van de nationale politie tegen te gaan, om welke reden en op welke wijze?

De leden van de CDA-fractie vinden het zinvol dat een analyse is gemaakt van de mogelijke financiële risico's bij het oprichten van de nationale politie. Het ligt voor de hand, dat op grond daarvan de nodige maatregelen kunnen worden getroffen tegen ongewenste gevolgen van deze risico's. Welke maatregelen zijn overgenomen uit het rapport financiële risicoanalyse om de mogelijke financiële risico's bij het oprichten van de nationale politie tegen te gaan? Op welke wijze is dit gebeurd? Welke maatregelen niet zijn overgenomen en waarom niet?

De leden van de D66-fractie vragen waarom het rapport financiële risicoanalyse van januari 2012 pas in juli 2013 naar de Tweede Kamer is gestuurd. Deze leden constateren dat het rapport met richtlijnen en aanbevelingen in 2012 aan de kwartiermaker nationale politie is meegegeven voor het opstellen van de openingsbalans. In hoeverre zijn de aanbevelingen uitgevoerd? Kunt u een overzicht geven van de maatregelen die wel en de maatregelen die niet zijn geïmplementeerd? Kunt u per geval toelichten waarom er wel of niet rekening is gehouden met de resultaten van het rapport financiële risicoanalyse? Wat zijn de risico's van het negeren van de maatregelen in het rapport?

3. Inhoud van de openingsbalans

De leden van de PVV-fractie vragen of de herinrichting van de meldkamerorganisatie nog enige financiële gevolgen zal hebben voor de balans van de nationale politie.

De leden van de CDA-fractie wijzen erop dat onder de kortlopende schulden een bedrag van 2 miljoen euro is opgenomen voor OVW-periodieken (onvermijdelijke verzwarende werkomstandigheden). Deze leden vragen wanneer u verwacht dat het nieuwe functiewaarderingsysteem ingevoerd wordt en bekend is of de dekking voor OVW-premies (onvermijdelijke verzwarende werkomstandigheden) voldoende is? Wie is er verantwoordelijk als de kosten afwijken van de bijdrage die nu beschikbaar gesteld is voor de dekking van de OVW-premies?

De leden van de D66-fractie vragen een toelichting op de onvermijdelijke verzwarende werkomstandigheden. De kosten hiervan hangen samen met het nieuwe systeem van functiewaardering. Gelet op het staken van het overleg met de bonden, vragen deze leden wanneer het nieuwe functie-

waarderingssysteem kan worden ingevoerd. Wanneer wordt bekend of de dekking voor de OVW-premies voldoende is? Wat zijn de extra risico's door de vertraging in de invoering van het functiewaarderingssysteem? Deze leden constateren verder dat de kosten van het ICT-aanvalsprogramma circa 40 miljoen euro hoger uitkomen en dat het aantal fte in de ICT-organisatie 400 hoger is dan verwacht. Worden er nieuwe aanpassingen verwacht? In hoeverre staat het bedrag van 365,6 miljoen euro en het aantal fte vast?

3.1 Functioneel leeftijdsontslag (FLO/FPU)

De leden van de SP-fractie lezen in het rapport financiële risicoanalyse dat de uitgaven voor de regelingen FLO/FPU als een risico bestempeld zijn, omdat de kosten hiervan over de restant looptijd 2012–2016 hoger zullen liggen dan de hiervoor beschikbare middelen. Dit risico wordt ten laste gebracht van de algemene reserve van de nationale politie. Hoe groot is dit risico, hoe hoog kan dit bedrag oplopen en wat zijn hiervan de gevolgen voor de reservepositie van de nationale politie? Waarom is er voor gekozen om niet, zoals bij de inkoop MAX wel het geval is, de nationale politie een vordering van gelijke omvang van het risico te geven op het ministerie, zodat dit risico niet bij de nationale politie komt te liggen?

De aan het woord zijnde leden merken voorts op dat in het rapport financiële risicoanalyse de voorziening FLO nog ingeschat is op 268 miljoen euro. Een jaar later wordt deze in de openingsbalans ingeschat op 349 miljoen euro. Dit is een toename van 30 procent. Kunt u deze toename verklaren? Hoe waarschijnlijk is het dat een dergelijke toename zich volgend jaar weer voordoet en wat de gevolgen hiervan zijn voor de beschikbare middelen van de politie?

De leden van de CDA-fractie lezen in de openingsbalans dat er een voorziening opgenomen wordt voor FLO. Voor de voorziening FLO wordt alleen gesproken over een jaarlijkse actualisatie van de voorziening tot 2015. Onder deze regeling valt echter ook de regeling ontslaguitkering vliegers landelijke eenheid die een reikwijdte heeft tot 2022. Hoe groot is het bedrag voor deze regeling en voor wie zijn de gevolgen van de bijstelling door de jaarlijkse actualisatie op deze voorziening? Hoe verklaart u dat voor de vordering FLO de toename van 30 procent ontstaan is in het bedrag in de openingsbalans ten opzichte van het bedrag in rapport financiële risicoanalyse? Hoe waarschijnlijk is het dat een dergelijk toename zich volgend jaar weer voordoet? Welke maatregelen zijn er genomen om er voor te zorgen dat een toename van deze voorziening gedekt blijft?

Deze leden vragen hoe het komt dat er een verschil is in de bijdrage van het Ministerie van Veiligheid en Justitie voor FLO in het jaarverslag van het dit ministerie over 2012 (115 miljoen euro) en het bedrag in de openingsbalans van de nationale politie (112 miljoen euro). Waar is dit bedrag terug te vinden in de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie voor 2013?

Ook vragen zij aandacht voor de andere kant van de vergrijzing: de noodzakelijke instroom van nieuwe politiemensen. Zijn er voldoende middelen gereserveerd voor werving, selectie en opleiding van nieuwe politiemensen om de uitstroom als gevolg van de vergrijzing op te vangen?

3.2 Huisvesting

De leden van de PvdA-fractie vragen ten aanzien van de voorziening voor groot onderhoud hoe de actueel noodzakelijke voorziening in kaart gaat worden gebracht en waar de hoogte van het huidige bestemmingsreserve op gebaseerd is.

De leden van de PVV-fractie beseffen dat de uitwerking van de huisvestingsplannen nog even op zich zal laten wachten en het daardoor niet mogelijk is een onderbouwde inschatting te maken van de effecten van de huisvestingsplannen op de landelijke boekwaarde van de nationale politie. Deze leden vragen dan ook wat de onderbouwing is van het bestemmingsreserve voor groot onderhoud gebouwen. Zij zien graag een nadere onderbouwing van de 35 miljoen euro die de hiervoor is vrijgemaakt.

De leden van de SP-fractie constateren dat mutaties in de huisvestingsportefeuille nodig zullen zijn om de huisvesting van de politie aan te laten sluiten op de doelstellingen van de nationale politie. Deze leden vragen wat wordt bedoeld met mutaties. Wordt daarbij gedacht aan sluiting van gebouwen? Zo ja, wat wordt er dan gesloten en waar? Hoeveel besparing moet dit op gaan leveren?

Deze leden vragen voorts of het klopt dat op dit moment in Den Haag renovatie plaatsvindt van het hoofdbureau van de politie ten behoeve van de korpsleiding. Welke kosten zijn hiermee gemoeid? Hoe verhouden deze kosten zich tot de opmerking dat juist op het dossier van huisvesting besparingen noodzakelijk zijn?

De leden van de CDA-fractie constateren dat er in het rapport financiële risicoanalyse wordt gewezen op het risico van het verschil in boekwaarde ten opzichte van de opbrengst- of realisatiewaarde. Het is bijvoorbeeld door de huidige marktomstandigheden onzeker wat de realisatiewaarde bij verkoop van het vastgoed zal zijn ten opzichte van de geadmistrateerde boekwaarde. In de openingsbalans wordt niet aangegeven of en op welke manier dit risico heeft meegespeeld bij het beoordelen van de opbrengst- of realisatiewaarde. Op welke manier is rekening gehouden met waardevermindering van vastgoed dat zo specifiek is voor politietaken (bijvoorbeeld een gevangenis) dat het zeer moeilijk, zo niet onmogelijk, voor een ander doel gebruikt kan worden? Is de boekwaarde op grond en terreinen reëel, gezien de veranderingen door de economische crisis?

Vornoemde leden constateren voorts dat er in de openingsbalans enerzijds staat dat mutaties in het vastgoed nodig zijn, omdat die zullen bijdragen aan besparingen en om de huisvesting aan te laten sluiten op de doelstellingen van de nationale politie. Anderzijds staat er dat er geen risico is op acute en omvangrijke boekwaardeverliezen op het vastgoed, omdat de huisvestingsplannen tot 2025 geleidelijk en weloverwogen doorgevoerd worden. Hoe dragen de mutaties in het vastgoed tot 2025 bij aan de huidige wens voor besparingen en aansluiting op doelstellingen? Hoe wordt er omgegaan met boekwaardeverliezen op het vastgoed, als er gezien de wens voor besparingen en aansluiting op doelstellingen, meer mutaties in het vastgoed gedaan moeten worden dan nu voorzien?

De leden van de CDA-fractie zijn verbaasd over het feit dat niet alle korpsen een (meerjarig) onderhoudsplan hadden. Gevolg is dat er nu onvoldoende inzicht is in de meerjarige onderhoudskosten. Hoe zijn de onderhoudslasten voor het vastgoed van korpsen die geen onderhoudsplan hadden in kaart gebracht? Welke maatregelen zullen genomen worden als blijkt dat het bestemmingsreserve van 35 miljoen euro niet voldoende is?

Deze leden merken op dat uit de niet in de balans opgenomen verplichtingen blijkt dat er voor 2013 voor doorlopende huurcontracten een bedrag opgenomen is van 57 miljoen euro. Deze leden vragen hoeveel procent van het gehuurde vastgoed leeg staat en naar alle waarschijnlijkheid niet meer in gebruik genomen zal worden. Op welke manier wordt er gewerkt aan het terugdringen van leegstand van panden die mogelijk niet meer in gebruik zullen worden genomen? Op welke manier wordt er gewerkt aan het terugdringen van leegstand van vastgoed?

De leden van de D66-fractie vragen om toelichting over de huisvestingsportefeuille. Het is onzeker wat bij verkoop de realisatiewaarde zal zijn ten opzichte van de geadministreerde boekwaarde. Zijn de voorgestelde maatregelen uit het rapport financiële risicoanalyse toegepast? Zo ja, op welke wijze? Welke geschatte verschilmargin zit er in de huidige opbrengst- of realisatiewaarde? Hoe reëel werd deze waarde door de accountant ingeschat? Op welke manier is rekening gehouden met waardevermindering van specifiek vastgoed dat alleen voor politietaken kan worden gebruikt? Hoe dragen mutaties in het vastgoed tot 2025 bij aan de huidige wens voor besparingen en aansluiting op doelstellingen?

Voornoemde leden constateren daarnaast dat de gebreken in onderhoudsplannen al in 2012 bekend waren. Hoe zijn de onderhoudslasten voor het vastgoed van korpsen die geen onderhoudsplan hadden in kaart gebracht? Hoe kunt u weten of de tijdelijke bestemmingsreserve voor groot onderhoud gebouwen voldoende is? Wat gaat u doen als blijkt dat dit bedrag niet voldoende is?

4. Slotopmerkingen

De leden van de VVD-fractie merken op dat in de Begroting 2014–2018 Nationale Politie wordt verwoord dat een groot deel van de uitgaven het personeel betreft. Er wordt ingezet op strategisch HRM beleid: de juiste mensen met de juiste achtergrond, op het juiste moment, op de juiste plek in de politieorganisatie krijgen en hun inzet maximaliseren. Voor deze leden is dit van groot belang. Zij maken zich echter zorgen over het gevoel van urgentie en de haalbaarheid van dit HRM beleid binnen de politie. Voornoemde leden is ter ore gekomen dat de uitstroom onder hoger opgeleiden (zij-instromers en recherchekundigen) hoog is en dat de cultuur binnen de politie niet gericht is op flexibiliteit en kwaliteit maar eerder op anciënniteit. Herkent u dit beeld? Bent u van mening dat een cultuuromslag essentieel is voor de kans op succes? Zo ja, hoe wilt u hier invulling aan geven?

De leden van de D66-fractie vragen een oordeel over de financiële start van de nationale politie. Is dit een solide basis of toch een risicovolle uitgangspositie?

Deze leden constateren voorts dat de gerealiseerde sterkteontwikkeling op onderdelen kan afwijken van de eerder opgestelde prognoses. De feitelijke ontwikkeling wordt actueel gevolgd via maandelijkse rapportages. Bent u bereid deze rapportages per kwartaal naar de Kamer te sturen? Deze leden constateren dat er op dit moment sprake is van een overbezetting in de operationele sterkte die zal worden afgebouwd. Hoe zorgt u ervoor dat deze overbezetting betaalbaar blijft? Erkent u dat de geprognosticeerde cijfers voor operationele sterkte vaak hoger uitkomen? Welke economische risico's brengt dit met zich mee? Waaruit blijkt dat de genomen maatregelen effectief zijn om dit te voorkomen? Wat zijn de kosten van het met een jaar doorschuiven van het beoogde aantal van 49.500 fte?

II. Reactie van de Minister van Veiligheid en Justitie